

Ewa JURGA-WOSIK

Poznań

Prasa lokalna w leszczyńskim regionie wydawniczym. Przyczynek do badań nad zawartością treści w kontekście sportowych wydarzeń medialnych, ze szczególnym udziałem kobiet

Analiza zawartości treści czasopism pozwala przede wszystkim ocenić na ile przedstawiony fakt medialny jest prawdziwy i rzetelny, obserwując przy tym procesy i zjawiska zachodzące we wspólnocie. Autorka publikacji swoje badania oparła zatem o metody badawcze – analizy zawartości treści periodyków lokalnych i regionalnych, a także obserwacji uczestniczącej oraz na podstawie przeprowadzonej ankiety we wspólnocie lokalnej.

Celem niniejszej publikacji jest po pierwsze – krótka charakterystyka prasy lokalnej leszczyńskiego regionu wydawniczego (powiatów: leszczyńskiego wraz z Leszmem, gostyńskiego, górowskiego, kościańskiego, rawickiego i wschowskiego) historycznie, gospodarczo i geograficznie związanych z południowo-zachodnią Wielkopolską jako tła w kontekście badań nad sportowymi wydarzeniami, będącymi w polu zainteresowań tychże mediów¹. Po drugie – praca ta prezentuje wnioski z badań nad sportowymi zainteresowaniami kobiet. Główne pytania, które towarzyszyły badaniom skupiły się na poszukiwaniu odpowiedzi na to – czy prezentowany fakt medialny w przełożeniu na obserwacje wspólnot lokalnych odnośnie konkretnych wydarzeń sportowych jest prawdziwy i rzetelny oraz jakie dyscypliny sportu są uprawiane przez kobiety zamieszkałe leszczyński region wydawniczy.

Leszczyński region wydawniczy zakorzeniony jest w świadomości odbiorców prasy lokalnej południowo-zachodniej Wielkopolski i jej pogranicza, na co wskazują przeprowadzone przez autorkę badania ankietowe czytelnictwa w 2001 roku (97% respondentów wymieniło tytuły mikroregionalne, takie jak „Panorama Leszczyńska”, „ABC. Dziennik Informacyjny”)². Współcześnie region ten obejmuje media ukazujące się obecnie na terenie województwa wielkopolskiego (południowo-zachodnia część), dolnośląskiego (północna część województwa³) i lubuskiego (południowo-wschodnia część⁴). Weryfikatorem definicyjnym

¹ Por. E. Jurga-Wosik, *Dwie dekady przeobrażeń mediów lokalnych południowo-zachodniej Wielkopolski*, „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” 2012, nr 1.

² Por. E. Jurga, *Prasa lokalna Ziemi Leszczyńskiej*, zbiory BU UAM, maszynopis.

³ Oficjalny Portal Gminy Góra, http://www.gora.com.pl/content.php?cms_id=2&lang=pl&p=p1&s=s1, 12.09.2012. Teren powiatu górowskiego znajduje się w środkowej i północnej części mezoregionu Wysoczyzna Leszczyńska, należącym do makroregionu Nizina Południowowielkopolska, a w południowej części – do mezoregionu Pradolina Głogowska, wchodzącej w skład makroregionu Obniżenie Milicko-Głogowskie. Wymienione makroregiony są częścią wielkopolsko-śląskiej podprovincji Niziny Środkowopolskiej.

⁴ Bedeker Wschowski, <http://www.bedecker.wschowa.net.pl/lokal.html>, 12.09.2012. Teren powiatu wschowskiego wg geograficznych regionów stanowi część zachodniej Wysoczyzny Leszczyńskiej, składającej się na południowy skraj Niziny Wielkopolskiej, ograniczonej Wzgórzami Głogowskimi i Odrą od Niziny Śląskiej. Wysoczyzna Leszczyńska to – Równina Wschowska, Pagórki Sławieńskie, Rów Sławieński, Pagórki Kaszczorskie i Pagórki Lgińskie. Położenie geograficzne tego regionu jest przejściowe z Niziny Śląskiej do Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej.

prasy regionu leszczyńskiego jest zasięg kolportażu i podnoszona tematyka z obszaru owego zasięgu. Zatem tak jak podkreślił Marian Gierula, prasa lokalna choć często, to nie zawsze ma pokrycie z obecnym podziałem administracyjnym państwa⁵. Warto nadmienić, że w większości tytuły lokalne wydawców prywatnych regionu leszczyńskiego tworzą subregiony (węższe jednostki) skupione wokół ościennych miast, próbując pozyskać jak najwięcej czytelników, *de facto* – ogłoszeniodawców i reklamodawców (np. prasa lokalna z Kościana zamieszcza treści z Grodziska Wielkopolskiego i Wolsztyna; tytuły lokalne z Leszna – z obszaru dawnego województwa leszczyńskiego; prasa lokalna ze Wschowy – Leszna, Sławy, Szlichtyngowej i Głogowa, niekiedy Góry).

Obszar leszczyńskiego regionu wydawniczego znany jest z bogatych tradycji czasopiśmienniczych, co z pewnością świadczy o nawyku czytelnictwa⁶. Liczba czasopism leszczyńskiego regionu wydawniczego od 1832 roku do końca rządów pruskich sięgała 40 (w języku polskim – 21, w języku niemieckim – 19). W Lesznie wydawano 26 tytułów, Kościanie – 6, Gostyniu – 4, Rawiczu – 1, Poniecu – 1 i we Wschowie – 2. W dwudziestoleciu międzywojennym Leszno obok Poznania było również największym ośrodkiem wydawniczym w Wielkopolsce. W odrodzonej Polsce wychodziły już 52 pisma. W Lesznie wydawano 21 tytułów, Kościanie – 3, Gostyniu – 12, Rawiczu – 9, Śmiglu – 3, Rydzynie – 1 i Wschowie – 1 (w języku niemieckim). Pod okupacją hitlerowską ukazywały się dwa tytuły niemieckojęzyczne. Po 1945 roku powstało 14 tytułów lokalnych, lecz do III RP wytrzymało tylko kilka. Złoty okres czasopiśmiennictwa, znany już w dwudziestoleciu międzywojennym, powrócił w latach dziewięćdziesiątych XX wieku. Warto dodać, iż powstawały pisma zarówno w Polsce Ludowej, jak i po 1989 roku, które niejednokrotnie nawiązywały tytułem, szatą graficzną i zawartością treści do pierwszych periodyków ukazujących się pod zaborem pruskim („Przyjaciela Ludu”, „Gazety Polskiej”) i w dwudziestoleciu międzywojennym („Gazety Gostyńskiej”, „Ziemi Leszczyńskiej”).

W pierwszej połowie 1994 roku na jedno czasopismo w województwie leszczyńskim przypadało aż piętnaście tysięcy osób, a dwa lata później – czternaście tysięcy mieszkańców⁷. Porównując liczbę tytułów z liczbą mieszkańców można stwierdzić, że ówczesne województwo leszczyńskie na równi z tarnowskim jako jedyne w Polsce miały najwyższe wskaźniki nasylenia. W 1997 roku według danych OBP, województwo leszczyńskie znalazło się już na czwartym miejscu z 19 tysiącami mieszkańców przypadających na jeden tytuł prasowy⁸. Obszar leszczyńskiego regionu wydawniczego w 2010 roku (stan na 31.12.) zamieszkuje 406 727 osób, co sprawia, że na jeden tytuł prasowy (łącznie 34 czasopisma w 2010 roku

⁵ M. Gierula, *Polska prasa lokalna 1989–2000. Typologia i społeczne funkcjonowanie*, Katowice 2005, s. 102. Zdaniem M. Gieruli, regionem prasowo-wydawniczym jest obszar kolportażu i funkcjonowania prasy w Polsce, związany z podziałem administracyjnym państwa (nie z pojęciem regionu w sensie historycznym, geograficznym czy kulturowym). Badacz wskazuje, iż region ten zaczął się kształtować po 1956 r. w ramach concernu prasowego RSW „Prasa”, a następnie „Prasa – Książka – Ruch”. Do roku reformy administracyjnej z 1975 r. regiony prasowo-wydawnicze pokrywały się z podziałem państwa na 17 województw. W latach 1975–1998 było już 49 województw, więc regiony prasowo-wydawnicze obejmowały od jednego do kilku województw. Następnie, od 1999 roku, region prasowo-wydawniczy, w związku z podziałem na 16 województw nie jest tożsamy z podziałem administracyjnym, choć w wielu przypadkach jest on zbliżony.

⁶ E. Jurga-Wosik, *Zarys historii prasy lokalnej południowo-zachodniej Wielkopolski*, w: *Między historią, politologią a medioznawstwem. Wybór problemów*, red. T. Wallas, Poznań 2010, s. 225–226.

⁷ Z. Bajka, *Historia prasy lokalnej i jej rozwój po 1989*, w: *Poradnik dla wydawców i dziennikarzy prasy lokalnej*, Warszawa 1997, t. 1, s. 34–35; W. Chorążki, *Obraz niezależnej prasy lokalnej w I połowie 1994 roku*, Kraków 1994, s. 30.

⁸ „Wspólnota” 1997, nr 41, s. 16.

– własne badania) przypada 11 962 osoby⁹. Należy dodać, iż od końca lat dziewięćdziesiątych utrzymuje się podobna liczba tytułów, co świadczy o stabilnym rynku prasy lokalnej w leszczyńskim regionie wydawniczym.

W 1989 roku liczba leszczyńskich tytułów sięgała dziewięciu, a w grudniu 1998 roku – pięćdziesięciu czterech (lokalnych było – 6, a sublokalnych – 48)¹⁰. Natomiast w czerwcu 1999 roku, już w nowych realiach administracyjnych było 49 pism (lokalnych – 16, sublokalnych – 33). W nowe tysiąclecie weszło 58 tytułów (lokalnych – 21, sublokalnych – 37). W 2009 roku liczba tytułów zmniejszyła się do 34 (lokalnych – 19, sublokalnych – 15) i stan ten utrzymał się w najbliższych dwóch latach. Podsumowując, w latach 1989–2011, w powiatach leszczyńskim, gostyńskim, kościańskim, rawickim oraz górowskim i wschowskim ukazało się łącznie 103 czasopisma (wraz z prasą parafialną – 14 tytułów), w tym tytułów lokalnych – 43 i sublokalnych – 60. W okresie dwóch dekad kolportowano w Lesznie i powiecie leszczyńskim – 33 tytuły lokalne, w powiecie gostyńskim – 20, powiecie kościańskim – 18, powiecie rawickim – 17 oraz powiecie górowskim – 15 i powiecie wschowskim – 14. Warto też wspomnieć o silnych związkach prasy lokalnej Kościana z powiatem wolsztyńskim, gdzie w ostatnim dwudziestolecu ukazało się 9 tytułów oraz z powiatem grodziskim – w liczbie 12 tytułów. Z kolei Gmina Kobylin skorzystała z włączenia jej do powiatu krotoszyńskiego w 1999 r., w której to rozpowszechniano 6 tytułów lokalnych (jeden w granicach gminy, dwa tytuły z regionu leszczyńskiego i trzy z powiatu krotoszyńskiego). Niniejsze dane pomijają prasę branżową (ok. 15 tytułów prywatnych związanych z sektorem sportowym i również tyle z reklamowym w okresie dwóch dekad) oraz gazetki szkolnych (ponad 20 tytułów).

W województwie leszczyńskim w 1998 roku (podobnie od początku lat dziewięćdziesiątych) i w południowo-zachodniej Wielkopolsce po 1999 roku najwięcej ukazywało się tytułów wydawców samorządowych i podległych im jednostek (łącznie 38 tytułów), następnie nieco mniej prasy prywatnej (łącznie 34 tytuły) oraz towarzystw kulturalnych (łącznie 10 tytułów), a na końcu – innych podmiotów (łącznie 21 tytułów). Ilościowe zmiany ukazujących się tytułów dotyczyły w mniejszym stopniu prasy wydawanej przez samorząd terytorialny lub tworzonej na zamówienie samorządu. A zatem zmiany na rynku inicjatyw prasowych, które dotyczyły głównie wydawców prywatnych i ukazujących się pod patronatem fundacji, towarzystw kulturalnych – wynikały z trudności finansowych wydawców, wzrastającej konkurencji na rynku prasowym i reklamowym, ale też od konfliktów personalnych w redakcjach. Lata 2000–2010 dla regionu leszczyńskiego, to również początek koncentracji „wydawniczo-drukarskiej” reprezentowanych przez wydawców regionalnych i ogólnopolskich (Wielkopolska Oficyna Wydawnicza, Polskapresse, Presspublica).

Prasa samorządowa to zwykle miesięczniki, dwumiesięczniki i kwartalniki, a prasa prywatna obejmuje najczęściej tygodniki i dwutygodniki. Wydawcy prywatni posiadają szerszy zasięg kolportażu (wkraczając w ościenny powiat województwa wielkopolskiego, dolnośląskiego lub lubuskiego), niejednokrotnie tworząc tygodniki mikroregionalne (np. „Gazeta Kościańska”, „Panorama Leszczyńska”)¹¹.

⁹ Główny Urząd Statystyczny, http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/rs_rocznik_demograficzny_2011.pdf, 12.09.2012. Ludność badanych powiatów (w tys.): leszczyński – 52 194, kościański – 78 457, gostyński – 76 164, rawicki – 60 056, górowski – 36 256, wschowski – 39 168 i miasto Leszno – 64 432.

¹⁰ E. Jurga, *Prasa lokalna Ziemi Leszczyńskiej*, w: *Środki masowej informacji w Polsce po likwidacji instytucji cenzury (1990–2000)*, red. J. Adamowski, Warszawa 2000, s. 217.

¹¹ Problem definicyjny prasy lokalnej nurtuje wielu badaczy, szczególnie w obliczu pojawienia się prasy nazywanej przez dziennikarzy i niektórych badaczy (np. R. Filasa) – „mikroregionalną”, obejmującą zasięgiem kilka powiatów, często nawiązując do dawnych podziałów na małe „gierkowskie” województwa (np. „Panorama Leszczyńska”). Od-

Prasa lokalna jest sprzedawana detalicznie częściej w placówkach handlowych, niż za pośrednictwem sieci kolportażowych czy w prenumeracie. Prasa lokalna wydawców prywatnych utrzymuje się z ogłoszeń, reklam i ze sprzedaży detalicznej, czasami w porozumieniu z władzami lokalnymi jest dotowana w postaci posiadania „przywileju” zamieszczania płatnych ogłoszeń z urzędu. Swoistą formą współpracy są też porozumienia mediów lokalnych co do zamieszczania wspólnych reklam, druku w jednej drukarni czy kolportowaniu dodatku telewizyjnego lub branżowego np. dotyczącego rolnictwa (m.in. „Panorama Leszczyńska” i „Gazeta Kościańska” partycypują w wspólnym dodatku telewizyjnym – Tele Wizja)¹². Poszczególne wydawnictwa również dołączają do swoich macierzystych tytułów dodatki branżowe (np. Południowa Oficyna Wydawnicza wydaje miesięcznik „Więści Rolnicze”). Wiele tytułów uzupełnia swoją ofertę wydawniczą o tzw. e-gazetę, poszerzając tym samym krąg odbiorców oraz ogłoszeniodawców i reklamodawców. Wydania elektroniczne, strony i całe platformy internetowe są tego przejawem. Z jednej strony e-wydania prasy lokalnej wspierają tradycyjne wydania tytułów. Z drugiej – stanowią też środek promocji oraz źródło informacji o redakcji, wydawcy i działalności reklamowej.

Prasa lokalna południowo-zachodniej Wielkopolski należy do grupy pism niskonakładowych¹³. Prasa samorządowa i wydawana przez ośrodki kultury w większości od początku swojego istnienia nie zwiększyła nakładu, a nawet w przypadku jednostkowych edycji zmniejszyła nakład o 30%. Wydaje się, że do gry rynkowej włączyły się tylko wydawnictwa prywatne. Pisma popularnonaukowe i publicystyczne takie jak „Przyjaciół Ludu”, „Zeszyty Lubińskie”, „Zeszyty Osieckie” oraz „Rydzyniak”, ze względu na swoją sprofilowaną tematykę, nie potrzebowały wysokich nakładów, by znaleźć stałych czytelników. Większość tytułów nie przekracza 1000 egzemplarzy jednorazowego nakładu, a w wielu przypadkach – mając na uwadze najczęściej prasę samorządową – nakład sięga 400 egzemplarzy lub jeszcze mniej. Są to działania kontrolowane, w celu utrzymania się na rynku. Pomimo problemów spadku czytelnictwa, z którym to od wielu lat borykają się media w Polsce, prasa lokalna regionu leszczyńskiego, szczególnie prywatna, balansuje na krawędzi inwestycji przynoszącej zysk.

W leszczyńskim regionie wydawniczym funkcjonuje również lokalne radio i telewizja kablowa. W Lesznie od 1993 roku nadaje lokalne Radio Elka i swoim pierwotnym zasięgiem obejmuje obszar byłego województwa leszczyńskiego (Leszno, Kościan, Gostyń, Góra, Rawicz i Wschowa). W drugiej dekadzie funkcjonowania mediów – Radio Elka wkracza na rynek Dolnego Śląska. W tym okresie również dziennikarze Radia Elka nie poprzestają na przekazie radiowym, tworząc coraz to nowe specjalistyczne portale (portal – regiony elka.fm, elka tv lokalny kanał video, moto.elka.fm, dom.elka.fm, ryby.elka.fm) oraz pismo drukowane powiatu leszczyńskiego – „Dodatek!” ukazujący się nakładem 14 tysięcy egzemplarzy¹⁴. Wy-

nośnie meandrow definitywnych m.in.: R. Filas, *Dwadzieścia lat przemian polskich mediów (1989–2009) w ujęciu periodycznym*, „Zeszyty Prasoznawcze” 2010, nr 3–4, s. 33; S. Michalczuk, *Media lokalne w systemie komunikowania: współczesne tendencje i uwarunkowania rozwojowe*, Katowice 2000, s. 79.

¹² R. Majewski, *Procesy integracyjne wydawców wielkopolskich*, w: *Prasa lokalna w budowie społeczeństwa obywatelskiego. Materiały z konferencji zorganizowanej przez Komisję Kultury i Środków Przekazu przy współudziale Izby Wydawców Prasy pod patronatem Marszałka Senatu RP Longina Pastusiaka 21 września 2004 r.*, Kancelaria Senatu 2005, s. 52–54.

¹³ E. Jurga, *Przegląd prasy lokalnej Ziemi Leszczyńskiej*, w: *Historia bliższa i dalsza. Polityka – społeczeństwo – wojskowość. Studia z historii powszechnej i Polski*, red. S. Kowal, G. Kucharski, M. Walczak, Poznań–Kalisz 2001, s. 327–345.

¹⁴ Elka.pl, <http://elka.pl>, 5.07.2011.

dawca Radio Elka stworzył podobną ofertę dla Głogowa, Polkowic, Lubina i Legnicy (woj. dolnośląskie) w postaci radia (Radio Elka) i portalów zagłębia miedziowego (miedziowe.pl, miedziowe.tv lokalny kanał video, moto.miedziowe.pl, dom.miedziowe.pl, ryby.elka.pl)¹⁵. Radio Elka nie jest radiem sieciowym, ani sformatowanym. Funkcjonuje ono w oparciu o polski kapitał. Zdaniem red. J. Zielonki z „Panoramy Leszczyńskiej” – Radio Elka to [...] *dziecko sukcesu* [...] *odbiera je* [...] *milion osób* (poza portalami)¹⁶. Na obszarze byłego województwa leszczyńskiego działają również nadawcy regionalni – Radio Eska (102,0 MHz) i Radio Merkury (100,9 MHz), reprezentowani przez tzw. lokalne redakcje z siedzibą w Lesznie¹⁷. Lokalna leszczyńska telewizja kablowa Telewizja Leszno, nadawana jest w sieci UPC (podobnie jak telewizja z Gostynia) oraz w sieci śródmiejskiej od 1992 roku. Od dnia 15 grudnia 2008 roku Telewizja Leszno jest również dostępna na terenie Rawicza. Intensywnie rozwija się też telewizja internetowa, często powielająca przekaz telewizji kablowej funkcjonującej na terenie Leszna, Gostynia i Rawicza¹⁸.

Wydarzenia sportowe na łamach prasy lokalnej regionu leszczyńskiego mają w większości wydzźwięk lokalny. Niewątpliwie decyduje o tym, będąca w większości, prasa lokalna z periodem miesięcznym i rzadszym, skupiając się na relacjach podsumowujących działalność lokalnych sportowców i klubów, w stałych rubrykach lub na wydzielonych stronach. Tygodniki i dwutygodniki oraz dzienniki lokalne i regionalne ze względu na swój atut aktualności, informują i komentują na bieżąco o sukcesach leszczyńskich sportowców (w tym też amatorów) na poziomie lokalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym. Pierwsze w tym względzie są oczywiście audycje radiowe i publikacje zamieszczone na portalach związanych tematycznie z leszczyńskim regionem wydawniczym. Przykładem mogą być Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej Euro 2012 i Igrzyska XXX Olimpiady w Londynie w 2012 roku, które na czas ich trwania zdominowały dzienniki (przeważały gatunki informacyjne), tygodniki i dwutygodniki lokalne i regionalne (artykuły informacyjne ustąpiły ilościowo komentarzom oraz reportażom publicystycznym) oraz media elektroniczne, podczas gdy w miesięcznikach i dalszych periodach występowały rzadko (z reguły 1–2 informacje – zwykle artykuły informacyjne, rzadziej komentarz) lub wcale¹⁹.

Koniec lat osiemdziesiątych i pierwsze lata dziewięćdziesiąte nie eksponowały często problematyki kobiecej na łamach prasy lokalnej, choć kobiety – sportowcy pojawiały się w działach poświęconych kronice sportowej regionu²⁰. W 1994 roku, w „Rydzynie Tu i Teraz” opublikowano artykuł odnośnie Turnieju Nauczycieli w Koszykowie im. Leszka Szlachetki w Bojanowie, podczas którego *wielką atrakcją był koszykarski show w wykonaniu zawodniczek poznańskiej Olimpii*, a także notatkę dotyczącą Biegu Niepodległości w Lesznie, w którym to *bardzo dobrze pobięły dziewczęta z Kaczkowa* zajmując piąte miejsce²¹.

¹⁵ Miedziowe.pl, <http://www.miedziowe.pl>, 5.07.2011.

¹⁶ Elka.pl, <http://elka.pl/content/view/49792/80>, 9.06.2011.

¹⁷ Eska.pl, <http://www.eska.pl/pracownicy>; Nadaje.com, http://nadaje.com/Radio_Eska_Leszno.html; Radio Merkury, <http://www.radiomerkury.pl/o-nas.html>, 7.07.2011.

¹⁸ Leszno24.pl, http://www.leszno24.pl/Co_zrobic_z_telewizja_kablowa_w_Lesznie?6304.html; „Gazeta Gostynska”, http://www.gg.bt.pl/info01_7/kabeltv.htm, 9.06.2011.

¹⁹ Badania dotyczące Euro 2012 i Igrzysk XXX Olimpiady w Londynie na łamach prasy lokalnej i regionalnej południowo-zachodniej Wielkopolski są tematem odrębnej publikacji.

²⁰ „Rydzyna Tu i Teraz”, 25.10.1997, nr 6, s. 12. Przykładem edycji pism, w których nie było informacji sportowych może być – „Przegląd Górowski”, 26.06.1992, nr 12; „Gazeta Wschowska”, 24.12.1994, nr 1; „Nowiny Niechlowskie”, grudzień 1998; „Wiadomości Jutrosińskie” 1999, nr 71; „Wieści Gminne” 1999, m-ce I–II, nr 1.

²¹ „Rydzyna Tu i Teraz”, 22.12.1994, nr 4, s. 18–19.

Jednak w pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych prasa głównie skupiała się na bieżących sprawach politycznych i administracyjnych regionu, podnosząc przy tym walor lokalnych i historycznych wydarzeń (np. w „Gazecie Wschowskiej” opublikowano cykl artykułów poświęconych funkcjonowaniu powiatu wschowskiego). Przeprowadzone badania metodą analizy zawartości treści w latach 1989–1991, dowodzą, jak wskazuje R. Kowalczyk, iż kobieta rzadko była bohaterką publikacji w prasie lokalnej ówczesnego województwa poznańskiego²². Wśród przeanalizowanych 201 numerów prasy lokalnej w Wielkopolsce, tylko w 17% odnotowano materiały poświęcone kobietom. Powyższe analizy można uzupełnić o badania przeprowadzone przez autorkę w oparciu o prasę leszczyńskiego regionu wydawniczego, dzięki którym można stwierdzić, iż dekadę później w każdym numerze poszczególnych tytułów, występuje już sfera kobieca, a blisko w 67% przypadkach w latach 1998–2011, łączy się ze sportowym zacięciem dziewczynek, młodych kobiet i pań po 40 roku życia. Natomiast dosyć zintensyfikowany obraz zaangażowania kobiet – kibiców, pojawia się w czerwcu 2012, co jest efektem przejściowym, choć obrazuje inne zjawisko – społeczne zaangażowanie w Euro 2012.

Badania miały charakter pilotażowy i były przeprowadzane w trzech turach. Pierwsze analizy objęły 7% egzemplarzy tytułów lokalnych (378) z lat 1998–2001²³, a drugie skoncentrowały się na 2011 roku (styczeń–sierpień), na najbardziej nośnym tytule leszczyńskiego regionu wydawniczego – tygodniku „Panoramie Leszczyńskiej”, badając numery 1–33 (średni jednorazowy nakład wynosił w styczniu 2010 roku 33 450 egz., przy sprzedaży 23 386 egz., a w sierpniu 2010 roku 32 341 egz., przy sprzedaży 20 895 egz. – dane ZKDP)²⁴. Trzecia tura badań objęła lokalną i regionalną drukowaną prasą Wielkopolski i jej pogranicza. Droga losową analizę poddano 150 tytułów (głównie dzienniki i tygodniki), uwzględniające trzy miesięczne badania (próba losowa, wyjątkiem był 2012 r.), w następujących okresach: styczeń–marzec (1993, 1995, 2003, 2009), kwiecień–czerwiec (1992, 1996, 2006, 2008, 2012 r. do 15 lipca²⁵), lipiec–wrzesień (2002, 2007, 2011), październik–grudzień (1994, 1997, 2004, 2005, 2010). Pole badawcze objęło szerokie spektrum sportowych pasji kobiet, a przytoczone przykłady potwierdzają przede wszystkim aktywny tryb życia kobiet. Można zatem zadać pytanie – jaką rzeczywistość sportowych zainteresowań kobiet odzwierciedlają media lokalne? Wnioski z badań są następujące.

Analizując problematykę kobiecą, a w niej sferę sportową, to preferowanymi gatunkami dziennikarskimi są niezmiennie od końca lat osiemdziesiątych gatunki o dominancie informacyjnej bez względu na częstotliwość ukazywania się pisma (najczęściej – wzmianka jako informacja o pojedynczym fakcie, notatka jako informacja poszerzona, wiadomość prasowa jako informacja pełna, sylwetka prasowa, wywiad, reportaż informacyjny), które stanowią blisko 90% wszystkich wypowiedzi dziennikarskich. Pozostałe formy mają znamiona publicystyki, a jest to zazwyczaj reportaż publicystyczny, artykuł publicystyczny i felieton oraz rzadziej – komentarz prasowy bądź esej. Niewielki procent (ok. 3%) stanowią także wypowiedzi niedziennikarskie (ogłoszenia, rebusy, krzyżówki, listy do redakcji, karykatury, samo-

²² R. Kowalczyk, *Obraz kobiety w prasie lokalnej na progu transformacji systemowej Polski w latach 1989–1991*, w: *Między historią, politologią a medioznawstwem*, red. T. Wallas, Poznań 2010, s. 157.

²³ E. Jurga-Wosik, *Problematyka kobieca w prasie lokalnej*, „Przegląd Politologiczny” 2011, nr 2, s. 133–141.

²⁴ E. Jurga-Wosik, *Women in the local Press in south-west Wielkopolska*, w: *Some issues on women in political, media and socio-economic space*, red. I. Andruszkiewicz, A. Balczyńska-Kosman, Poznań 2012, s. 115–137.

²⁵ Cezura czasowa objęta badaniem została narzucona ze względu na Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej Euro 2012.

istne zdjęcia, poezja, opowiadania, statystyki). Wydarzenia sportowe ważne na skalę kraju angażują szeroko dzienniki i tygodniki (realizowana jest głównie funkcja informacyjna), a miesięczniki i kwartalniki z reguły podsumowują działalność lokalnych klubów i ich liderów. Autorami publikacji z zakresu tematyki kobiecej w latach dziewięćdziesiątych, jak i obecnie są w większości kobiety, choć kategoria sportowa opisywana była zwykle przez mężczyzn (m.in. Andrzeja Bartkowiaka, Jana Dwornika, Mariusza Cwojde, Rafała Makowskiego, Roberta Lewandowskiego i Jerzego Wizerkaniuka)²⁶.

Kobietę i jej sportowe pasje przedstawiano na łamach tytułów w szczególny sposób. Podkreślano nie tylko determinację kobiet w przypadku uprawiania sportu, ale konfrontowano ich zaangażowanie w porównaniu z mężczyznami, nie rzadko przy tym nawiązując do ich atutów kobiecości. W „Kobylinie. Piśmie Samorządu Miasta i Gminy”, w 1998 roku zamieszczono komentarz odnośnie zapasów kobiet: [...] *jest to dyscyplina niewątpliwie dynamiczna, efektywna, widowiskowa i posiadająca duże walory estetyczne, niespotykane w zapasach męskich*²⁷. Analizując zawartość treści można dostrzec elementy dyskryminacji kobiet, która przybiera różne formy. W prasie lokalnej występuje jako tzw. *rażąca niesprawiedliwość* (artykuły opisujące przemoc domową wobec kobiet czy pozbawienie życia kobiet)²⁸, subtelna dyskryminacja (np. żarty o kobietach w rubryce *Zwierzyńiec*, w „Panoramie Leszczyńskiej”) ²⁹ oraz ukryta dyskryminacja (np. *tokenizm*³⁰, który dotyczy kobiety sprawujące eksponowane stanowiska, przykład Urszuli Ranke³¹). Sport kobiet również wpisał się w ten nurt. W 2012 r. można przeczytać w „Panoramie Leszczyńskiej” o biegaczkach, które przeszły kurs samoobrony z uwagi na agresywnego ekshibicjonistę pojawiającego się w lasach Karczmy Borowej³².

Zawody sportowe dla dzieci i młodzieży lub dla określonych grup zawodowych (np. nauczycieli, handlowców) są najczęściej organizowane podczas różnego rodzaju mistrzostw, imprez okolicznościowych i wakacyjnych obozów sportowych, podczas których dominuje tenis stołowy i lekkoatletyka, a w dalszej kolejności popularne są: piłka siatkowa, koszykówka, piłka nożna dziewcząt, karate, ju-jitsu, judo, taekwondo, jeździectwo, szachy, a także zawody

²⁶ E. Jurga, *Dziennikarze wielkopolskiej prasy lokalnej w III RP*, w: *Prasa dawna i współczesna*, red. B. Kosmanowa, Poznań 2004, część piąta, s. 95–106.

²⁷ J. Lindner, *Zapasy kobiece*, „Kobylin. Pismo Samorządu Miasta i Gminy”, listopad–grudzień 1998, s. 30.

²⁸ *Biegli: wiedział, że zabija*, „Panorama Leszczyńska”, 5.01–12.01.2011, nr 1, s. 12; *Bogdan K. kupił bagnet, by zabić żonę*, „Panorama Leszczyńska”, 28.04–4.05.2011, nr 17, s. 13; *Ciało pływało w Baryczy*, „Panorama Leszczyńska”, 3.03–9.03.2011, nr 9, s. 12; *Chciał pokazać jak się jeździ*, „Panorama Leszczyńska”, 21.04–27.04.2011, nr 16, s. 11; *Dwa gesty w życiu Anny*, „Panorama Leszczyńska”, 17.03–23.03.2011, nr 11, s. 11; A. Kempa, *Konflikty w rodzinie*, „Gazeta Rawicka”, sierpień 2001, nr 8, s. 17–18; M. Krzyżanowska-Sołtysiak, *Zginęły dzieci, rodzice i babcia*, „Panorama Leszczyńska”, 10.06–16.06.2011, nr 24, s. 14; *Nikt się nie dowie*, „Panorama Leszczyńska”, 17.02–23.02.2011, nr 7, s. 12; *Podwójne zabójstwo w Lechitowie*, „Panorama Leszczyńska”, 17.02–23.02.2011, nr 7, s. 12; *Przypalali ją papierosem*, „Panorama Leszczyńska”, 11.08–17.08.2011, nr 32, s. 13; *Rowerzystka walczy o życie*, „Panorama Leszczyńska”, 10.02–16.02.2011, nr 6, s. 1; *Studentka zarzuca radnemu molestowanie*, „Panorama Leszczyńska”, 5.01–12.01.2011, nr 1, s. 13; *Tylko pamiętaj, że cię kocham*, „Panorama Leszczyńska”, 22.06–29.06.2011, nr 25, s. 13; *Wujek zgwałcił w samochodzie?*, „Panorama Leszczyńska”, 11.08–17.08.2011, nr 32, s. 3; *Zarzut zabójstwa*, „Panorama Leszczyńska”, 14.04–20.04.2011, nr 15, s. 1; *Zemsta ucznia za jedynekę*, „Panorama Leszczyńska”, 3.02–9.02.2011, nr 5, s. 11; *Zginęła cała rodzina*, „Panorama Leszczyńska”, 10.06–16.06.2011, nr 24, s. 1.

²⁹ B. Skrzypczak, *Zwierzyńiec*, „Panorama Leszczyńska”, 28.06–4.07.2012, nr 26, s. 32.

³⁰ J. Miluska, *Kobiety w przestrzeni publicznej*, w: *Między historią, politologią a medioznawstwem. Wybór problemów*, red. T. Wallas, Poznań 2010, s. 118. Tokenizm wyjaśnia konsekwencje bycia członkiem mniejszościowej grupy społecznej, która się wyróżnia i jest pozbawiona faktycznej władzy.

³¹ H. Zbiński, *Rozmowa z Przewodniczącą RM Śmigła*, „Witryna Śmigiełska”, 9.07.1998, nr 13, s. 4–5.

³² A. Maćkowiak, *Biegaczki mogą odetchnąć z ulgą?*, „Panorama Leszczyńska”, 28.06–4.07.2012, s. 12.

strzeleckie³³. Dyscypliny sportowe przyjęte za luksusowe lub mało dostępne (ze względu chociażby na infrastrukturę, środki pieniężne, popyt – np. szybownictwo, wioślarstwo) występują z różną częstotliwością (często, rzadko lub wcale), w zależności od miasta i gminy. Tym samym prasa lokalna określonego obszaru częściej publikuje artykuły odnośnie wyróżniającego się sportu w zasięgu swojego kolportażu (np. w prasie lokalnej Leszna – najczęściej żużel, koszykówka, lekkoatletyka, szermierka, szybownictwo – choć w tym mieście jest 75 organizacji sportowych, z kolei w tytułach lokalnych Kościana – karate, żeglarstwo i piłka nożna). Dominują informacje o sportach angażujących mniejsze środki finansowe w gminach i miastach (np. tenis stołowy, lekkoatletyka, karate, taekwondo), co wynika z przyjętego pola badawczego, w którym to przeważają miasta i gminy kilkunastotysięczne. Kobiety rozwijają swoje sportowe pasje czynnie, coraz częściej w dyscyplinach cieszących się dotychczas zainteresowaniem głównie mężczyzn (piłka nożna, żużel amatorsko, boks). „Panorama Leszczyńska” informowała w 2001 roku, iż [...] z trzema medalami wróciły zawodniczki Polonii Leszno z Tarnowa, gdzie rozgrywane były historyczne – I Młodzieżowe Mistrzostwa Polski Kobiety w Boksie³⁴.

Sportowe pasje kobiet na łamach prasy lokalnej mają zwykle wydźwięk lokalny, choć epizody międzynarodowe również się zdarzają. Znaczącym sukcesem w regionie w ostatnich latach, stało się m.in. powołanie w 2008 roku trzech koszykarek Dudy do reprezentacji Polski – Darii Mieloszyńskiej, Martyny Koc i Edyty Krysiwicz, które miały szansę wziąć udział w meczach eliminacyjnych mistrzostw Europy³⁵. W kadrze narodowej senierek w pływaniu synchronicznym są leszczynianki – Roberta Klecz i Zuzanna Frydrych (wicemistrzyni Polski junierek i brązowe medalistki wśród senierek)³⁶. Podobnie prasa lokalna w 2012 roku

³³ F. Bogdanowicz, *Turniej Tenisowy*, „Przegląd Górowski”, 31.01.1993, nr 2, s. 4–5; Bruce Lee w spódnicy, „Głos Wągrowiecki”, 20.06.2012, s. 28; J. Dwornik, *Tenis stołowy*, „Przegląd Górowski”, 17.01.1995, nr 23, s. 7; Euro – junior na naszym Rynku, „Gazeta Pleszewska”, 3.07.2012, s. 19; U. Habrych, *Rekreacja z Bogusławskim*, „Na skraju. Gazeta Mieszkańców Podolan i Strzeszyna”, kwiecień 2006, nr 2, s. 3; U. Habrych, J. Nowak, J. Krajewski, *Kolejne sukcesy pakosławskiego Ju-jitsu*, „Pakosław i okolice”, lipiec–sierpień 1999, nr 42, s. 12; *Concerty, zabawy, pokazy siłaczy i nie tylko, czyli Dni Obrzycka 2012*, „Dzień Szamotulski”, 6.07.2012, s. 10; *Kopaly z gracją*, „Gazeta Kościańska”, 31.05.2006, nr 22, s. 24; *Kozienice czekają*, „Gazeta Kościańska”, 7.06.2006, nr 23, s. 24; *Lekkoatletyczny miting*, „Panorama Leszczyńska”, 31.05–5.06.2012, nr 22, s. 44; *Lipiec z GOK-em*, „Życie Gostynia”, 14.07.2000, nr 28, s. 12; *Medale przyjechały z Leszna*, „Przegląd Koniński”, 3.07.2012, s. 30; *Mosińskie Euro czas zacząć*, „Gazeta Mosińsko-Puszczykowska”, maj 2012, nr 5, s. 24; *Mistrzostwa Góry w biegach przełajowych*, „Przegląd Górowski”, 28.06–26.07.2012, nr 6, s. 16; *Mocni gospodarze*, „Panorama Leszczyńska”, 26.04–9.05.2012, nr 17/18, s. 55; *Na obozie sportowym*, „Witryna Śmigiełska”, wrzesień 2001, nr 8, s. 10; *Okrągłe 30 lat*, „Kurier Lokalny” 2000, nr 14, s. 14–16; *Najważniejsze imprezy sportowe w Wielkopolsce, w 1999 r.*, „Merkuriusz Leszczyński”, luty 1999, nr 2, s. 47; *II Otwarty Turniej Halowy Piłki Siatkowej*, „Nasze Jutro”, luty 1998, nr 93, s. 34; *Piłka kopana rodzaju żeńskiego*, ibidem, s. 25; *Pojadą na Olimpiadę*, „ABC”, 3.07–5.07.2012, nr 51, s. 21; Ł. Parus, *Zakończenie roku szkolnego u Kostaneckich*, „Gazeta Słupska”, 3.07.2012, s. 16; *Powtórki finału nie było*, „Gazeta Kościańska”, 24.05.2006, nr 21, s. 30; *Sukces Sławskich Judoków*, „Słowo Ziemi Wschowskiej”, 17.12.2010, nr 12, s. 13; *Strzelanie*, „Pakosław i okolice”, Lato 2000, nr 50, 51, s. 14; *Szkolna rywalizacja*, „Gazeta Kościańska”, 23.11.2005, nr 47, s. 28; *Siatka w „dwójce”*, „Wiadomości Kościańskie”, grudzień 1997, nr 12, s. 58; *Sportowy festyn*, „Życie Rawicza”, 14.09.2001, nr 37, s. 22; J. Świerkowski, *Dni Gminy Suchy Las 2006*, „Na skraju. Gazeta Mieszkańców Podolan i Strzeszyna”, maj 2006, nr 3, s. 5; ibidem, W. Urbańczak, *Festyn Podolański*, s. 4; M. Sibilak, *Sportowy festyn*, „Życie Rawicza”, 14.09.2001, nr 37, s. 22; *Wysoka poprzeczka*, „Gazeta Kościańska”, 7.12.2005, nr 49, s. 30; *W Lesznie na trzecim*, „Gazeta Kościańska”, 27.06.2012, nr 26, s. 32; *Zadebiutowały w lidze młodziczek*, „zw.pl” 2011, nr 11, s. 13; *Zawody w JU-JITSU*, „Ziemia Wschowska”, 10.01.2001, nr 1, s. 14; *Fakty.pilskie.pl*, http://faktypilskie.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=10637:roksana-oso-mistrzynie-polski&catid=40:sport&Itemid=53, 13.07.2012.

³⁴ „Panorama Leszczyńska”, 7.04–12.04.2001, nr 23, s. 31.

³⁵ *Dziewczyny mają wzięcie*, „Panorama Leszczyńska”, 24.04–29.04.2008, nr 17, s. 45.

³⁶ *Czują się jak ryby w wodzie*, „Panorama Leszczyńska”, 12.07–18.07.2012, nr 28, s. 37.

i wcześniejszych latach opisuje spektakularne zwycięstwa dwóch kobiet z regionu leszczyńskiego – Anity Włodarczyk w rzucie młotem i Agnieszki Jerzyk w triathlonie. Obie panie reprezentowały Polskę podczas XXX Igrzysk Olimpijskich w Londynie³⁷.

Trzecia tura badań przeprowadzona od 1 czerwca do 16 lipca, polegająca na objęciu monitoringiem tytułów regionalnych i lokalnych Wielkopolski, pozwoliła stwierdzić, że na 1499 informacje nawiązujące do Euro 2012 (aktywność w tym temacie przejawiało 39 tytułów, głównie dzienników i tygodników), jedna na dwadzieścia dotyczyła kobiet. Wizerunek ten w pierwszej kolejności odnosi się do kobiety kibica (styl prezentowania się podczas mistrzostw, kibicowanie w grupie rodziny i znajomych), a w drugiej kobiety pięknej (np. informacje nawiązywały do żon i partnerek piłkarzy zasiadających na trybunach, zdjęcia fanek wielu narodowości i policjantek)³⁸. Trzecim wątkiem dominującym jest prezentowanie sportowych osiągnięć kobiet w kontekście Euro³⁹.

Na łamach prasy lokalnej i regionalnej coraz częściej wzorem staje się kobieta wysportowana, silna charakterem, która będzie lepiej znosić przeciwności losu. Stąd też pojawiły się informacje na temat racjonalnego odżywiania oraz zdrowego stylu życia i pielęgnowania urody, niejednokrotnie powiązane ze sportową pasją kobiet⁴⁰.

³⁷ Wojtasiewicz jeszcze czeka, „Panorama Leszczyńska”, 28.06–4.07.2012, nr 26, s. 39; Anita najlepsza w Europie, „ABC”, 3.07–5.07.2012, nr 51, s. 1 i 22.

³⁸ A. Jasińska, Irlandzcy kibice w Poznaniu pokochali panią posterunkową, „Głos Wielkopolski”, magazyn, 29.06.2012, s. 6; Kasia utrwała kibiców, „ABC”, 29.06.2012, s. 14; M. Kaczmarek, Co robiły panie podczas Euro...?, „Przegląd Koniński”, 7.03.2012, s. 39; Kibicuj rodzinie, „Przewodnik Katolicki”, 17.06.2012, s. 10; K. Koziołek, Jak mieszkanka Leszna zarabia na filmach w sieci, „Głos Wielkopolski”, 30.06.2012, s. 7; Ł. M. Kurczak, Klisza na kibitkę, „Echo Miasta”, Poznań, 21.06.2012, s. 2; Mała Nadia wierną fanką!, „Tygodnik Wągrowiecki”, 6.07.2012, s. 11; Mistrzowskie wspomnienia, „Monitor Wielkopolski”, 1.07.2012, s. 6; My bialo-czerwoni, „ABC”, 12.06–14.06.2012, nr 45, s. 1; ibidem, Jak kibicowaliśmy Polskę podczas meczu z Grecją, s. 14; Nie ma Euro bez żon i dziewczyn, „Głos Wielkopolski”, Dodatek 1, 18.06.2012, s. 4; M. Niepoń, Kilkanaście tysięcy osób bawiło się w piłkarskiej strefie kibica, „Tygodnik Piłski”, 3.07.2012, s. 9; Paznokcie w barwach narodowych na Euro!, „Głos Wielkopolski”, 9.06.2012, s. 2; Sz. Pewiński, To były niezwykle trzy tygodnie, „Dzień Wolsztyński”, 3.07.2012, s. 8; Piękniejsza strona mistrzostw, „Głos Wielkopolski”, Dodatek, 25.06.2012, s. 5; Strefa Kibica w Nowym Dworze, „Tygodnik Nowy”, 26.06.2012, s. 17; EUROnotki, „Panorama Leszczyńska”, 6.06–13.06.2012, nr 23, s. 25; A. Krall-Świetlik, Sportowy piłkoszał, „Panorama Leszczyńska”, 12.06–27.06.2012, nr 25, s. 35; Wybrano najlepsze stroje na Euro, „Gazeta Słupecka”, 19.06.2012, s. 24; Z miłości do piłki nożnej i reprezentacji, „Echo Miasta”, Poznań, 2.07.2012, s. 6.

³⁹ A. Domański, Jest sukces nie ma basenu, „Tygodnik Śremski”, 13.07.2012, s. 19; M. Idczak, Finał marzeń turnieju piłkarzyków, „Głos Wielkopolski”, 2.07.2012, s. 5; Wielki Turniej w Piłkarzyki emocjonuje nawet panie, „Głos Wielkopolski”, 11.06.2012, s. 5; Zagraj z nami mistrzyniami, „Gazeta Wyborcza”, Poznań, 1.06.2012, s. 3.

⁴⁰ K. Bodzińska, Calineczka z dobrym gustem, „Panorama Leszczyńska”, 2.06–8.06.2011, nr 22, s. 23; Czy depresję można lekceważyć, „Gazeta Górowska”, 10 października 2001, nr 15 (91), s. 5; Ćwicz z Arkiem, „Panorama Leszczyńska”, 14.06–20.06.2012, nr 24, s. 40; Dotyka co siódmą kobietę, „Panorama Leszczyńska”, 17.03–23.03.2011, nr 11, s. 26; Dwa tytuły dla Szakiry, „Panorama Leszczyńska”, 24.03–30.03.2011, nr 12, s. 24–25; Dziedziczyć ma ta, którą kochał, „Panorama Leszczyńska”, 26.05–2.06.2011, nr 21, s. 11; Dziewczyny czekają na szczepienia, „Panorama Leszczyńska”, 11.08–17.08.2011, nr 32, s. 5; „Głos Lipna” 2001, nr 2, s. 11; Intymna strona kobiety, „Panorama Leszczyńska”, 11.08–17.08.2011, nr 32, s. 22; A. Krall-Świetlik, Kolorowo i z dodatkami, „Panorama Leszczyńska”, 11.08–17.08.2011, nr 32, s. 23; A. Krall-Świetlik, Mniej znaczy lepiej, „Panorama Leszczyńska”, 18.08–24.08.2011, nr 33, s. 23; A. Krall-Świetlik, Rzymianki? Koniecznie!, „Panorama Leszczyńska”, 4.08–10.08.2011, nr 31, s. 21; A. Krall-Świetlik, Trencz – hit sezonu, „Panorama Leszczyńska”, 31.03–6.04.2011, nr 13, s. 23; Kosmetyczka radzi, „Kurier Lokalny” 2001, nr 18 (251), s. 7; A. Maćkowiak, Odżywiaj się z głową, „Panorama Leszczyńska”, 21.04–27.04.2011, nr 16, s. 34; E. Matyśkiewicz, Problem na głowie, „Wiadomości Kościańskie”, grudzień 1998, nr 12 (122), s. 66; Nie zbieraj grzybów na basenie!, „Panorama Leszczyńska”, 18.08–24.08.2011, nr 33, s. 22; Nowe oferty gabinetu „Ewa”, „Gazeta Wschowska” 1998, nr 10 (47), s. 6; Nasze miss od parowozów, „Panorama Leszczyńska”, 18.08–24.08.2011, nr 33, s. 25; One chcą być miss, „Panorama Leszczyńska”, 10.02–16.02.2011, nr 6, s. 26–27; E. Olsza, Być wegetarianką, „Wiadomości Jutrosińskie” 1999, nr 71, s. 6; Piękne dziewczyny, zabytkowe maszyny,

Obecnie można również stwierdzić w stosunku do lat 90-tych, iż w Polsce zmieniło się (pozytywne ujęcie) położenie kobiet zarówno w sferze prywatnej, jak i publicznej, a zwłaszcza w dziedzinie oświaty, w życiu rodzinnym i na rynku pracy. Dowodzą tego nie tylko media, ale też badania prowadzone w ośrodkach naukowych⁴¹. Stąd też coraz śmielej w męskie sporty wchodzi kobiety, nie odcinając się od popularnej wśród kobiet – gimnastyki, tenisa, siatkówki, koszykówki oraz tańca. Analiza prasy lokalnej potwierdziła obserwacje wspólnot. Szerokie spektrum zainteresowania sportami dotyczy kobiet młodych (zdobywających wykształcenie), a kobiety w sile wieku (40 lat) i starsze częściej uprawiają sport rekreacyjnie, zwłaszcza takie dyscypliny jak – aerobik (w różnych postaciach), jazda na rowerze i nordic walking⁴². Niestety prasa lokalna rzadko podejmuje temat uprawiania sportu przez osoby w średnim wieku i starsze, co nie sprzyja propagowaniu zdrowego stylu życia w tej grupie wiekowej. Konstatując, można stwierdzić, że prasa lokalna i regionalna w aspekcie sportowych zainteresowań kobiet i mężczyzn pełni funkcję informacyjną (w aspekcie współczesnym i historycznym) oraz integracyjną. Jest zapisem nie tylko fragmentu życia określonej wspólnoty, ale może przyczynić się do rozszerzenia kręgu sympatyków określonej dyscypliny.

Bibliografia

- Bajka Z., *Historia prasy lokalnej i jej rozwój po 1989*, w: *Poradnik dla wydawców i dziennikarzy prasy lokalnej*, t. 1, Warszawa 1997.
- Centrum Praw Kobiet, http://www.cpk.org.pl/images/stories/documents/attach_86.pdf.
- Chorażki W., *Media lokalne i sublokalne*, „Zeszyty Prasoznawcze” 1999, nr 1–2.
- Chorażki W., *Obraz niezależnej prasy lokalnej w I połowie 1994 roku*, Kraków 1994.
- Filas R., *Dwadzieścia lat przemian polskich mediów (1989–2009) w ujęciu periodycznym*, „Zeszyty Prasoznawcze” 2010, nr 3–4.
- Gierula M., *Polska prasa lokalna 1989–2000. Typologia i społeczne funkcjonowanie*, Katowice 2005.
- Główny Urząd Statystyczny, <http://www.stat.gov.pl/>.
- Jurga-Wosik E., *Dwie dekady przeobrażeń mediów lokalnych południowo-zachodniej Wielkopolski*, „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” 2012, nr 1.
- Jurga E., *Dziennikarze wielkopolskiej prasy lokalnej w III RP*, w: *Prasa dawna i współczesna*, red. B. Kosmanowa, część piąta, Poznań 2004.
- Jurga E., *Prasa lokalna Ziemi Leszczyńskiej*, w: *Środki masowej informacji w Polsce po likwidacji instytucji cenzury (1990–2000)*, red. J. Adamowski, Warszawa 2000.
- Jurga E., *Przegląd prasy lokalnej Ziemi Leszczyńskiej*, w: *Historia bliższa i dalsza. Polityka – społeczeństwo – wojkowość. Studia z historii powszechnej i Polski*, red. S. Kowal, G. Kucharski, M. Walczak, Poznań–Kalisz 2001.

„Panorama Leszczyńska”, 18.08–24.08.2011, nr 33, s. 2; I. Radwan, *Czy zima urodzie sprzyja?*, „Merkuriusz Leszczyński” 1999, nr 2 (9), s. 55; I. Radwan, *Kolorowy zawrót głowy*, „Merkuriusz Leszczyński”, marzec–kwiecień 2000, nr 3–4, s. 49; E. Sobańska, *Ty też jesteś piłkarską wdową?*, „Głos Wielkopolski”, 9.06.2012, s. 8; S. Świtalska, *To nie igraszki to rok!*, „Gazeta Gostyńska”, 14 lipca 2000, nr 14, s. 4; A. Szklarska-Meller, *Piękna w kilka chwil*, „Panorama Leszczyńska”, 26.05–2.06.2011, nr 21, s. 22; *Sztuka suszenia*, „Panorama Leszczyńska”, 21.04–27.04.2011, nr 16, s. 32; *Wybory Miss Miasta i Gminy Kobylińska*, „Kobylin. Pismo Samorządu Miasta i Gminy”, listopad–grudzień 1998, s. 13.

⁴¹ Por. *Stereotypy w obszarze społecznym i politycznym*, red. B. Pająk-Patkowska, Poznań 2011; Centrum Praw Kobiet, http://www.cpk.org.pl/images/stories/documents/attach_86.pdf, 25.06.2012; Główny Urząd Statystyczny, http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/Kobiety_w_Polsce.pdf, 25.06.2012.

⁴² *Otwarcie trasy Nordic walking*, „Przegląd górski”, 28.06–26.07.2012, nr 6, s. 16; *ŻyciePiły.pl*, <http://www.zycie.pila.pl/aktywna/informacje/20120305-wiosenne-przebudzenie-otwiera-sezon-turystyczny/index.php>, 13.07.2012.

- Jurga-Wosik E., *Women in the local Press in south-west Wielkopolska*, w: *Some issues on women in political, media and socio-economic space*, red. I. Andruszkiewicz, A. Balczyńska-Kosman, Poznań 2012.
- Jurga-Wosik E., *Zarys historii prasy lokalnej południowo-zachodniej Wielkopolski*, w: *Między historią, politologią a medjoznawstwem. Wybór problemów*, red. T. Wallas, Poznań 2010.
- Kowalczyk R., *Obraz kobiety w prasie lokalnej na progu transformacji systemowej Polski w latach 1989–1991*, w: *Między historią, politologią a medjoznawstwem*, red. T. Wallas, Poznań 2010.
- Majewski R., *Procesy integracyjne wydawców wielkopolskich*, w: *Prasa lokalna w budowie społeczeństwa obywatelskiego. Materiały z konferencji zorganizowanej przez Komisję Kultury i Środków Przekazu przy współdziałaniu Izby Wydawców Prasy pod patronatem Marszałka Senatu RP Longina Pastusiaka 21 września 2004 r.*, Kancelaria Senatu 2005.
- Michalczyk S., *Media lokalne w systemie komunikowania: współczesne tendencje i uwarunkowania rozwojowe*, Katowice 2000.
- Miluska J., *Kobiety w przestrzeni publicznej*, w: *Między historią, politologią a medjoznawstwem. Wybór problemów*, red. T. Wallas, Poznań 2010.
- Prasa regionalna i lokalna Wielkopolski oraz leszczyńskiego regionu wydawniczego w latach 1989–2012.

Local press in the Leszno region.

A contribution to studies on content in the context of media sports events, particularly those involving women

Summary

The analysis of the content of Wielkopolska periodicals in the period from 1989 to 2011 indicates that female issues comprised two currents. One presented the historical and modern image of women, while the other discussed female issues in the context of political, economic and social events. In the first decade following the transformation the regional and local press confirmed the presence of the stereotype of female roles, but studies carried out in 2011 indicated that male and female roles were unified in numerous aspects of everyday life. This paper aims to deepen the issue previously discussed by the author, but only in the context of the qualitative changes that have occurred in the presentation of sports releases, focusing on sports events involving women in particular. To this end Wielkopolska local and regional newspapers, and local newspapers from the Leszno region (south-western part of Wielkopolska, the northern part of Lower Silesia and the south-eastern part of Lubuskie) in 1989–2012 were analyzed.

